

POLSKA ARMIA NA FRONCIE WSCHODNIM

W 1943 ROKU POLSKA 1 DYWIZJA PIECHOTY ZOSTAŁA SFORMOWANA W ZSSR Z DEPORTOWANYCH Z OBOZÓW PRACY, OFERUJĄC TYM POLAKOM, KTÓRZY NIE MOGLI DOŁĄCZYĆ DO GENERAŁA ANDERSA, DROGĘ UCIECZKI Z ZSSR. POCZĄTKOWO LICZYŁA ONA OKOŁO 11 000 ŻOŁNIERZY I ROZROSŁA SIĘ, DZIĘKI POBOROWI NA POLSKICH TERYTORIACH OKUPOWANYCH PRZEZ SOWIETÓW, DO DWÓCH ARMII LICZĄCYCH ŁĄCZNIE 400 000 ŻOŁNIERZY. WZIĘŁA UDZIAŁ W BITWIE POD LENINO, FORSOWANIU LINII WISŁY, ATAKU NA WAŁ POMORSKI, ZDOBYCIU KOŁOBRZĘGU, ATAKU NA DREZNO I BITWIE O BERLIN, PONOSZĄC PRZY TYM CIĘŻKIE STRATY.

POLSKIE SIŁY POWIETRZNE (PAF)

PO NIEMIECKIEJ I SOWIECKIEJ INWAZJI NA POLSKĘ WE WRZEŚNIU 1939 ROKU, POLSKIE SIŁY POWIETRZNE ZOSTAŁY ODBUDOWANE WE FRANCJI I WIELKIEJ BRYTANII. W 1940 ROKU POLSCY LOTNICY WZIĘLI UDZIAŁ W OBRONIE FRANCJI. POLSCY PILOCI MYŚLIWCÓW ODEGRALI ISTOTNĄ ROLĘ W BITWIE O WIELKĄ BRYTANIĘ, NISZCZĄC 203 SAMOLOTY NIEPRZYJACIELA - CO STANOWIŁO 7,5% CAŁKOWITYCH STRAT NIEMIECKICH. PÓŹNIEJ POLSKIE ZAŁOGI BOMBOWE WNIOSŁY ISTOTNY WKŁAD W OFENSYWĘ BOMBOWĄ RAF. PAF, ROZBUDOWANY DO 15 ESKADR, WYRÓŻNIŁ SIĘ WE WSZYSTKICH GŁÓWNYCH OPERACJACH POWIETRZNYCH PRZECIWKO NIEMCOM. W SUMIE DO MAJA 1945 ROKU POD DOWÓDZTWEM RAF ŻYCIE STRACIŁO 1 903 POLSKICH LOTNIKÓW.

WKŁAD POLSKI W ZWYCIĘSTWO ALIANTÓW W II WOJNIE ŚWIATOWEJ

udokumentowany na tablicach
Pomnika Polskich Sił Zbrojnych w National Memorial
Arboretum w Staffordshire w Anglii

TLUMACZENIE - T. SZADKOWSKA-ŁAKOMY i J. KACZOROWSKA

DRUGI KORPUS POLSKI

PO POROZUMIENIU POLSKO-SOWIECKIM Z 1941 R., PROWADZĄCYM DO WARUNKOWEGO ZWOLNIENIA POLSKICH WIEŻNIÓW PRZETRZYMYWANYCH W ZWIĄZKU SOWIECKIM, W ZSSR UTWORZONO Z NICH POLSKĄ ARMIEJ. Z PONAD 1 500 000 DEPORTOWANYCH TYLKO 114 000 EWAKUOWANO DO IRANU; 70 000 TO ŻOŁNIERZE, KTÓRZY UTWORZYLI DRUGI KORPUS POD DOWÓDZTWEM GENERAŁA ANDERSA - NAJWIĘKSZĄ POLSKĄ FORMACJĘ NA ZACHODZIE. JEHO DWIE DYWIZJE I BRYGADA PANCERNA WZIĘŁY NASTĘPNIE UDZIAŁ W KAMPANII WŁOSKIEJ, ZDOBYWAJĄC MONTE CASSINO, OTWIERAJĄC DROGĘ DO RZYMU, A PÓŹNIEJ ZAJMUJĄC ANKONĘ I BOŁONIĘ. DRUGI KORPUS POLSKI STRACIŁ W KAMPANII WŁOSKIEJ 3 978 ŻOŁNIERZY.

POLSKA 1 DYWIZJA PANCERNA

1 DYWIZJA PANCERNA, SFORMOWANA W SZKOCJI W 1942 ROKU POD DOWÓDZTWEM GENERAŁA MACZKA, WZIĘŁA UDZIAŁ W KAMPANII W PÓŁNOCNO-ZACHODNIEJ EUROPIE, ODGRYWAJĄC DECYDUJĄCĄ ROLĘ W ZAMKNIĘCIU SŁYNNEGO KOTŁA FALAISE, ODCINAJĄC WYCOFUJĄCE SIĘ WOJSKA NIEMIECKIE. PODCZAS CIĘŻKICH WALK DYWIZJA WYZWOLIŁA MIASTA I WIOSKI WE FRANCJI, BELGII I HOLANDII, W TYM BREDE. PO WKROCZENIU DO NIEMIEC WYZWOLIŁA OBÓZ JENIECKI OBERLANGEN, W KTÓRYM PRZETRZYMYWANO POLSKIE KOBIETY ŻOŁNIERZE Z POWSTANIA WARSZAWSKIEGO. DYWIZJA ZAJĘŁA NIEMIECKĄ BAZĘ MORSKĄ WILHELMSHAVEN I BYŁA SIŁĄ OKUPACYJNĄ W SEKTORZE BRITYJSKIM.

KAMPANIA POLSKA 1939

WE WRZEŚNIU 1939 ROKU POLSKA ZOSTAŁA ZAATAKOWANA NA DWÓCH FRONTACH. SIŁY NIEMIECKIE DOKONAŁY INWAZJI 1 WRZEŚNIA, INTENSYWNIE BOMBARDUJĄC CELE WOJSKOWE I CYWILNE. POLSKA ZMOBILIZOWAŁA MILION ŻOŁNIERZY, ALE NIEMCY MIELI TOTALNĄ PRZEWAGĘ LICZEBNĄ. 17 WRZEŚNIA ARMIA SOWIECKA ZAATAKOWAŁA OD WSCHODU. POLSKI RZĄD I NIEKTÓRE JEDNOSTKI WOJSKOWE WYCOFAŁY SIĘ DO RUMUNII I NA WĘGRY. KAMPANIA TRWAŁA PIĘĆ TYGODNI. STRATY POLSKIE W WALCE Z NIEMCAMI WYNIOSŁY 68 000 ZABITYCH I 140 000 RANNYCH. WIĘKSZOŚĆ POLSKICH ŻOŁNIERZY WZIĘTYCH DO NIEWOLI PRZEZ SOWIETÓW ZOSTAŁA WYSŁANA DO OBOZÓW PRACY, ALE PONAD 25 000 OFICERÓW I INNYCH CZŁONKÓW PERSONELU ZOSTAŁO ZAMORDOWANYCH W 1940 R. PRZEZ NKWD W KATYNIU, CHARKOWIE, MIEDNOJE I INNYCH MIEJSCACH..

POLSKA MARYNARKA WOJENNA

W 1939 ROKU TRZY POLSKIE NISZCZYCIELE, A NASTĘPNIE DWA OKRĘTY PODWODNE, WYDOSTAŁY SIĘ Z POLSKI PRZEZ KONTROLOWANY PRZEZ NIEMCÓW BAŁTYK, ABY DOŁĄCZYĆ DO BRYTYJSKIEJ KRÓLEWSKIEJ MARYNARKI WOJENNEJ. POLSKA MARYNARKA WOJENNA ROZROSŁA SIĘ DO 30 OKRĘTÓW: 2 KRAŻOWNIKÓW, 10 NISZCZYCIELI, 8 OKRĘTÓW PODWODNYCH I 10 ŚCIGACZY. BRAŁY UDZIAŁ W BITWIE POD NARWIKIEM, EWAKUACJI DUNKIERKI, ZATOPIENIU BISMARCKA, BITWIE O ATLANTYK, AKCJI LĄDOWANIA NA DIEPPE, OPERACJI „TORCH” W AFRYCIE PÓŁNOCNEJ I LĄDOWANIU W NORMANDII W D-DAY. POMAGAŁY RÓWNIEŻ W ESKORTOWANIU KONWOJÓW. 54 STATKI POLSKIEJ MARYNARKI HANDLOWEJ POMOGŁY UTRZYMAĆ OTWARTE ALIANKIE LINIE ZAOPATRZENIOWE, PRZEWOŻĄC PRAWIE 5 MILIONÓW TON.

ZA WOLNOŚĆ NASZĄ I WASZĄ

W HOŁDZIE POLSKIM MĘŻCZYZKOM I KOBIETOM,
KTÓRZY ODDALI ŻYCIE ZA NASZĄ WOLNOŚĆ
W DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ 1939-1945

POLSKA NIE BYŁA JEDNAK WOLNA I MUSIAŁA CZEKAĆ DO 1989 R., KIEDY TO ODBYŁY SIĘ PIERWSZE DEMOKRATYCZNE WYBORY DO SENATU (IZBY WYŻSZEJ PARLAMENTU). ALE W SEJMIE (IZBIE NIŻSZEJ) RZĄDZĄCA POLSKA ZJEDNOCZONA PARTIA ROBOTNICZA I JEJ ÓWCZEŚNI SOJUSZNIICY MIELI ZAGWARANTOWANE 65% MIEJSC. W 1990 R. LECH WAŁĘSA ZOSTAŁ WYBRANY NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, A W 1991 R. ODBYŁY SIĘ W PEŁNI WOLNE DEMOKRATYCZNE WYBORY DO SENATU I SEJMU.

POLSKIE PAŃSTWO PODZIEMNE 1939-1945

PO INWAZJI W 1939 R. POWSTAŁO PAŃSTWO PODZIEMNE, WIERNE RZĄDOWI POLSKIEMU NA UCHODŹSTWIE. TWORZYŁO ONO ARMIEJ KRAJOWĄ JEDNO Z NAJWIĘKSZYCH I NAJLEPIJ ZORGANIZOWANYCH ALIANKICH RUCHÓW OPORU, UTRZYMUJĄC KONTAKT RADIOWY I KURIERSKI Z RZĄDEM I ALIANTAMI, OBEJMUJĄCY ZARÓWNO NIEMIECKĄ, JAK I SOWIECKĄ STREFĘ OKUPACYJNĄ. POWOŁAŁA DO ŻYCIA ORGANIZACJĘ „ŻEGOTA” NIOSĄCĄ POMOC LUDNOŚCI ŻYDOWSKIEJ, ZWŁASZCZA W 1943 R. W GETCIE WARSZAWSKIM. W 1944 R. POSTĘPUJĄCE SIŁY SOWIECKIE ROZBROIŁY ODDZIAŁY RUCHU OPORU, DEPORTUJĄC WIELE Z NICH DO ŁAGRÓW LUB ICH ROZSTRZELIWUJĄC. W 1945 R. 16 PRZYWÓDCÓW POLSKIEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO ZOSTAŁO ZDRADZIECKO UPROWADZONYCH I OSĄDZONYCH W MOSKWIE.

POWSTANIE WARSZAWSKIE SIERPIEŃ-PAŹDZIERNIK 1944 R.

PO 5 LATACH BRUTALNEJ OKUPACJI NIEMIECKIEJ HITLEROWSKIEJ, OBEJMUJĄCEJ TERROR, DEPORTACJE DO AUSCHWITZ I INNYCH OBOZÓW KONCENTRACYJNYCH 1 SIERPNI 1944 R. POLSKA ARMIA PODZIEMNA W WARSZAWIE PODJĘŁA WALKĘ Z NIEMCAMI, ZACHĘCONA OBIETNICAMI SOWIECKIEGO WSPARCIA ZE STRONY ZBLIŻAJĄCEJ SIĘ ARMII CZERWONEJ. JEDNAKŻE STALIN NAKAZAŁ SWOIM SIŁOM ZATRZYMAĆ SIĘ NA WSCHODNIM BRZEGU WISŁY. PO SAMOTNEJ I HEROICZNEJ WALCE TRWAJĄCEJ 63 DNI, JEDNEJ Z NAJDŁUŻSZYCH BITEW II WOJNY ŚWIATOWEJ, POWSTANIE WARSZAWSKIE ZAKOŃCZYŁO SIĘ. W ODWECIE HITLER ROZKAZAŁ ZRÓWNAĆ WARSZAWĘ Z ZIEMIĄ. POMIMO POŚWIĘCENIA WARSZAWY, POLSKA NIE ODZYSKAŁA NIEPODLEGŁOŚCI W 1945 ROKU.

KAMPANIA FRANCUSKA I NORWESKA 1940

POLSCY ŻOŁNIERZE, KTÓRZY UCIEKLI Z POLSKI, PRZEGRUPOWALI SIĘ WE FRANCJI. WKRÓTCE POLSKA ARMIA POD DOWÓDZTWEM GENERAŁA SIKORSKIEGO LICZYŁA 84 000 ŻOŁNIERZY WOJSK LĄDOWYCH I CZTERY ESKADRY LOTNICZE. POLSKA SAMODZIELNA BRYGADA STRZELCÓW PODHALAŃSKICH GÓRSKICH WYRÓŻNIŁA SIĘ W BITWIE O NARVIK. 1 DYWIZJA GRENADIERÓW ZOSTAŁA UMIESZCZONA NA LINII MAGINOTA I WALCZYŁA W ALZACJI 2. DYWIZJA STRZELCÓW, PO ZACIĘTYCH WALKACH POD CLOS-DU-DOUBS (PRZEŁĘCZ BELFORT), PRZEDOSTAŁA SIĘ DO NEUTRALNEJ SZWAJCARII. 10 BRYGADA KAWALERII PANCERNEJ WALCZYŁA POD MONTBARD. WE FRANCJI ZGINĘŁO OKOŁO 1 400 POLSKICH ŻOŁNIERZY, A 4 500 ZOSTAŁO RANNYCH. 20 000 EWAKUOWANO DO WIELKIEJ BRYTANII.

1 POLSKA SAMODZIELNA BRYGADA SPADOCHRONOWA

1 POLSKA SAMODZIELNA BRYGADA SPADOCHRONOWA ZOSTAŁA SFORMOWANA W SZKOCJI W 1941 ROKU, POD DOWÓDZTWEM GENERAŁA SOSABOWSKIEGO. MIAŁA BYĆ UŻYTA NA POMOC W PRZEWIDYWANYM POWSTANIU W POLSCE PRZECIWKO NIEMCOM. ZAMIAST TEGO, POLSKA BRYGADA SPADOCHRONOWA OTRZYMAŁA ROZKAZ WZIĘCIA UDZIAŁU W OPERACJI „MARKET GARDEN” WE WRZEŚNIU 1944 ROKU - ŚMIAŁYM, ALE NIEFORTUNNYM ZRZUCIENIEM POD ARNHEM, KTÓRY MIAŁ POMÓC W ZDOBYCIU HOLENDERSKICH MOSTÓW NAD RENEEM DLA ALIANKIEGO UDERZENIA PANCERNEGO NA NIEMCY. BRYGADA STRACIŁA TAM 23% SWOJEJ SIŁY BOJOWEJ, OSŁANIAJĄC BRYTYJSKI ODWRÓT PRZEZ REN.

ZŁAMANIE KODU ENIGMY

JEDNYM Z NAJWIĘKSZYCH POLSKICH WKŁADÓW W ZWYCIĘSTWO ALIANTÓW BYŁO PRZEKAZANIE W LIPCU 1939 REPLIK NIEMIECKIEJ MASZYNY SZYFRUJĄCEJ ENIGMA, WRAZ Z TOWARZYSZĄCYMI IM OPISAMI TECHNICZNYMI, BRYTYJSKIM I FRANCUSKIM SOJUSZNIKOM POLSKI. MASZYNA ENIGMA BYŁA WYKORZYSTYWANA PRZEZ NIEMIECKIE SIŁY ZBROJNE DO BEZPIECZNEJ KOMUNIKACJI RADIOWEJ NA WYSOKIM POZIOMIE. TRZEM POLSKIM MATEMATYKOM UDAŁO SIĘ ZŁAMAĆ KOD ENIGMY W LATACH 30. XX W., PODCZAS GDY KIEDY UWAŻANO GO ZA NIEZŁAMALNY. OPERACJA ENIGMA ULTRA MIAŁA DECYDUJĄCE ZNACZENIE DLA ZWYCIĘSTWA ALIANTÓW W EUROPIE W II WOJNIE ŚWIATOWEJ I NIEWĄTPLIWIE PRZYCZYNIŁA SIĘ DO SKRÓCENIA WOJNY I OCALENIA WIELE ŻYĆ

PIERWSZY KORPUS POLSKI

POLSKIE ODDZIAŁY EWAKUOWANE Z FRANCJI W 1940 ROKU STACJONOWAŁY W SZKOCJI. PRZYCZYNIŁY SIĘ ONE DO OBRONY WIELKIEJ BRYTANII PRZED SPODZIEWANĄ NIEMIECKĄ INWAZJĄ Z NORWEGII. KORPUS OSTATECZNIE UTWORZYŁ 1 POLSKĄ DYWIZJĘ PANCERNĄ, 1 POLSKĄ BRYGADĘ SPADOCHRONOWĄ, 4 DYWIZJĘ PIECHOTY, 16 BRYGADĘ PANCERNĄ I RÓŻNE SPECJALISTYCZNE OŚRODKI SZKOLENIOWE. OD 1942 ROKU JEDNOSTKI TE PRZYGOTOWYWAŁY SIĘ DO WYZWOLENIA EUROPY. PONADTO W SZKOCJI ZNAJDOWAŁY SIĘ RÓŻNE POLSKIE FORMACJE POMOCNICZE, TAKIE JAK WYŻSZA SZKOŁA WOJENNA, CENTRUM SZKOLENIA WYWIADUI SZPITALA WOJSKOWE.

POLSKA SEKCJA S.O.E. I POLSCY „CICHOCIEMNI”

MIMO ROZBIORÓW DOKONANYCH PRZEZ NIEMCY I USA, POLSKA NIGDY SIĘ NIE PODDAŁA. POLSKIE SIŁY ZBROJNE ZOSTAŁY ZREFORMOWANE ZA GRANICĄ, A W SAMEJ POLSCE ZORGANIZOWANO PODZIEMNĄ ARMIE. POLSCY OFICEROWIE WYSZKOLENI I WYPOSAŻENI W WIELKIEJ BRYTANII PRZEZ S.O.E. ZOSTALI ZRZUCENI NA SPADOCHRONACH DO POLSKI, ABY PROWADZIĆ AKCJE SABOTAŻU PRZECIWKO NIEMCOM. ATAKI NA NIEMIECKIE LINIE KOMUNIKACYJNE ZNACZNIE WSPOMOGŁY WYSIŁKOWI WOJENNEMU.. WIELU ŻOŁNIERZY „CICHOCIEMNYCH” ZOSTAŁO NATYCHMIAST STRACONYCH LUB ARESZTOWANYCH I NIGDY WIĘCEJ O NICH NIE SŁYSZANO. JEDNAK NIEKTÓRZY PRZEŻYLI, ABY KONTYNUOWAĆ OPÓR PRZECIWKO OKUPACJI NIEMIECKIEJ I SOWIECKIEJ.

POLSKI WYWIAD 1939-1945

POLSKI WYWIAD DOSTARCZYŁ 43% WSZYSTKICH RAPORTÓW OTRZYMYWANYCH PRZEZ BRYTYJSKIE TAJNE SŁUŻBY Z EUROPY KONTYNTALNEJ, PRZEKAZUJĄC ALIANTOM BEZCENNE INFORMACJE O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM, OPERACYJNYM I TAKTYCZNYM. JEGO DZIAŁANIA OBEJMOWAŁY OKUPOWANĄ PRZEZ NIEMCÓW EUROPE, KRAJE NEUTRALNE, NIEMCY, ŚRODKOWY WSCHÓD I PÓŁNOCNĄ AFRYKĘ. PRZYCZYNIŁ SIĘ DO ZAPLANOWANIA I PRZEPROWADZENIA ALIANKIEJ KAMPANII W PÓŁNOCNEJ AFRYCE W 1942 ROKU I LĄDOWAŃ W NORMANDII W 1944 ROKU. UJAWNIŁ ISTNIENIE NIEMIECKICH NAZISTOWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY I HOŁOKAUSTU NA TERYTORIUM OKUPOWANYM PRZEZ NIEMCÓW, A TAKŻE DOSTARCZYŁ SZCZEGÓŁÓW TECHNICZNYCH V-1 I CZĘŚCI RAKIETY V-2.

POLSKA SAMODZIELNA BRYGADA STRZELCÓW KARPACKICH

W 1940 R. POLSCY ŻOŁNIERZE, KTÓRZY PRZEZ RUMUNIE, WĘGRY I TURCJĘ DOTARLI DO SYRII, UTWORZYLI BRYGADĘ STRZELCÓW KARPACKICH. W 1941 R. LICZĄCA 5 000 ŻOŁNIERZY BRYGADA POD DOWÓDZTWEM GENERAŁA KOPAŃSKIEGO DOŁĄCZYŁA DO SIŁ BRYTYJSKICH W LIBII. BRYGADA WZIĘŁA UDZIAŁ W OBRONIE OBLEŻONEGO TOBRUKU W TYM SAMYM ROKU. NASTĘPNIE PRZEŁAMAŁA POZYCJE NIEPRZYJACIELA W GAZALI. SUKCES TEN POMÓGŁ BRYTYJSKIEJ 8. ARMII WZNOWIĆ OFENSYWĘ PRZECIWKO AFRYKA KORPS GEN. ROMMELA I JEGO WŁOSKIM SOJUSZNIKOM. ZASŁUGI JAKIE WYWARLI POLSCY ŻOŁNIERZE PODCZAS TYCH BITEW, ZAPEWNIŁY IM PRAWO DO BYCIA HONOROWANYMI JAKO „SZCZURY TOBRUKU”.

POLSKIE KOBIETY W II WOJNIE ŚWIATOWEJ

POLKI UCZESTNICZYŁY W FORMACJACH BOJOWYCH I POMOCNICZYCH PRZEZ CAŁY OKRES II WOJNY ŚWIATOWEJ. ICH ROLA BYŁA KLUCZOWA DLA DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO PODZIEMIA, GDZIE BRAŁY UDZIAŁ W WALKACH, ZBIERAŁY INFORMACJE WYWIADOWCZE, ZAPEWNIYAŁY ŁĄCZNOŚĆ I WSPARCIE SANITARNO-MEDYCZNE. PODCZAS POWSTANIA WARSZAWSKIEGO W 1944 R. 17% BOJOWNIKÓW PODZIEMIA STANOWIŁY KOBIETY, A PONAD 3 000 STRACIŁO ŻYCIE PODCZAS TEJ BITWY. NA FRONTACH ZACHODNIM I WSCHODNIM KOBIETY SŁUŻYŁY W ARMII, MARYNARCE WOJENNEJ I SIŁACH POWIETRZNYCH. ŁĄCZNIE PONAD 50 000 KOBIET WZIĘŁO UDZIAŁ W ARMII KRAJOWEJ, A PONAD 5 000 SŁUŻYŁO W REGULARNYCH SIŁACH ZBROJNYCH.